

ראש השנה דף ט.

רבי ישמעאל	רבי עקיבא	
<p>דתניא, "ועניתם את נפשותיכם....", ואין מתענין בתשיעי אלא בעשירי, וא"כ למה נאמר תשיעי, לומר שמוסיפין מחול על הקדש להתחיל להתענות מבעוד יום. ועוד כתיב "עד הערב" ועד בכלל להתענות בערב אחר יו"כ שמוסיפין נמי לאחריו.</p> <p>וראינן מכאן שמוסיפין מחול על הקדש ביו"כ, ועוד מוסיפין בשבת דכתיב "תשבתו", ועוד מוסיפין בימים טובים דכתיב "שבתכם".</p>	<p>כתיב גבי שבת בחריש ובקציר תשבות, וע"כ לא מיירי בשבת דהא משמע ששאר מלאכות מותרות, ואלא מאי שמיירי בשביעית, ובא לרבות חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית (כגון שחרש שדה אילן חריש שיועיל לשביעית) וקציר של שביעית (כגון תבואה שהביא שליש בשביעית) היוצא למוצאי שביעית, וא"כ ראינן שמוסיפין מחול על הקדש.</p>	<p>מוסיפין מחול על הקדש - מנלן?</p>
<p>באמת מיירי בשבת, ונאמר בחריש ובקציר לומר לך מה חריש רשות (שאם מצא חרוש אין צריך לחרוש ולזרוע עוד פעם לעומר ושתי הלחם), אף קציר רשות הוא דאסור, יצא קציר דמצוה (כגון בעומר שאם מצא קצור צריך לקצור עוד פעם לשם העומר) שאינה אסורה בשבת, שדוחה את השבת.</p>	<p>כהנ"ל, חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית, וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית, אסורים.</p>	<p>"ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשבות, בחריש ובקציר תשבות"</p>
<p>כהנ"ל, לומר שמתענין מבעוד יום בעיו"כ, ועוד שמוסיפין לאחר יו"כ, ועוד מוסיפין בשבת ויו"ט.</p>	<p>כדתני רב חייא בר רב מדפתי, שקשה שאין מתענין אלא בעשירי, ואמאי נאמר תשיעי, אלא לומר לך שכל האוכל ושותה בתשיעי כאילו התענה תשיעי ועשירי.</p>	<p>"ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחדש, מערב עד ערב תשבתו שבתכם"</p>

ראש השנה דף ט:

ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן בְּשֵׁם חכמים	רבי יוסי	רבי יהודה	
לעיכובא	לעיכובא	לאו לעיכובא	שופר ("והעברת שופר... וקדשתם את שנת החמישים שנה")
לעיכובא	לאו לעיכובא	לעיכובא	דרור ("וקראתם דרור בארץ.....")
לרבות יובל בחוץ לארץ (בזמן שנוהג בארץ)	לרבות שיש יובל אע"פ שלא שלחו (דרור)	לרבות שיש יובל אע"פ שלא תקעו (שופר)	"יובל" (ריבוי)
	למעט שאין יובל אם לא תקעו (שופר)	למעט שאין יובל אם לא שלחו (דרור)	"היא" (מיעוט)
לעיכובא	לאו לעיכובא	לאו לעיכובא	שמיטת קרקע ("ושבתם איש אל אחזתו....")
מקרא נדרש לפניו, ולפני פניו, ולאחריו	1. אפשר שאין עבד בישראל לשלוח, אבל אי אפשר שלא יהיה שופר, וא"כ מסתבר ששופר לעיכובא. 2. שופר מסורה לב"ד, שילוח עבדים אינה מסורה לב"ד.	מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו	מאי טעמא?

במשנה כתוב שא' בתשרי ראש השנה לנטיעה.

מנלן שְׁמוֹנִים הַשָּׁנוֹת של אסור ערלה (ונטע רבעי) מא' בתשרי (ואפילו נטעה בְּאֵב, כלתה שנתה הראשונה לסוף אלול)?

כתיב "שלוש שנים ערלים", וכתיב "ובשנה הרביעית", ולומדים שנה שנה מהפסוק "מראשית השנה..." שמיירי בתשרי,

ואין לומדים שנה שנה מ"ראשון הוא לכם לחדשי השנה" שמיירי בניסן, משום שלומדים שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים.